

© Князевич-Чорна Т.В., 2013

УДК УДК 378.147

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК МЕТОД ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Т.В.Князевич-Чорна

Кафедра анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії (зав. – проф. Ю.Л.Попович) Івано-Франківського національного медичного університету

Резюме. Стаття присвячена значенню тестового контролю знань студентів у вищих медичних навчальних закладах. Наведені основні переваги та недоліки тестування студентів.

Ключові слова: тести, контроль знань.

Перевірка і оцінювання знань та умінь студентів – активний процес, що є важливою складовою навчання. Результат контролю – це показник співвідношення між метою навчання і досягнутими результатами; це основа оцінки навчальних досягнень студентів, яка характеризує рівень оволодіння студентами знань, умінь і навичок згідно з вимогами навчальних програм. Удосконалення ефективності контролю, під час якого виявляють якість засвоєння знань, вимірюють її величину, присвоюють оцінку, – є головною умовою підвищення якості навчально-виховного процесу, а значить і підготовки висококваліфікованого і конкурентноспроможного медичного працівника [1].

Внаслідок реформування освіти та зміни освітньої парадигми проблема навчання на всіх освітніх рівнях постає особливо гостро і потребує пошуку ефективніших засобів контролю та моніторингу якості навчального процесу. Метою покращення якості навчання студентів, удосконалення навчально-методичної, виховної діяльності викладачів та управлінської діяльності адміністрації вищого навчального закладу є впровадження рейтингів, тестування, сучасних засобів педагогічного контролю і оцінювання відповідно до вимог кредитно-модульної системи. Рейтингова форма контролю здійснюється в межах модульного навчання. Вивчення теоретичних дисциплін у медичних вузах має за мету підвищення рівня базової підготовки майбутніх лікарів до рівня, який дозволить використовувати набуті знання при вирішенні завдань професійної

діяльності. Разом з тим, наслідки оптимізації методів навчання повинні відповідати освітньо-кваліфікаційному рівню підготовки майбутніх лікарів, який постійно контролюється складанням ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок». Згідно з вищевикладеним є підстави стверджувати, що створення нових, відповідних цілям і завданням підготовки майбутніх лікарів моделей контролю і оцінювання успішності в процесі вивчення дисциплін, які дають базові знання, необхідні для моделювання та розв'язання задач за обраним фахом і є актуальною проблемою сьогодення.

Скорочення аудиторного навантаження як одна з умов кредитно-модульної системи, зумовлює впровадження нових методів управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів. Чільне місце серед інших посідає управління зі зворотнім зв'язком. Ефективність зворотного зв'язку забезпечить регулярність проведення перевірок та послідовність контролю. Тому виправданим буде застосування методів, які не передбачають значних витрат навчального часу на виконання завдань студентами та часу викладача на їх перевірку, але забезпечать можливість одночасного оцінювання великої кількості студентів та контролю широкого діапазону навчального матеріалу, дозволять об'єктивніше оцінити набуті знання, в короткі терміни інформувати студентів про результати [2].

Тестування є сучасним діагностичним ефективним методом контролю знань студентів [3]. В умовах кредитно-модульної системи організації

навчання у вищій школі зростає значення попереднього тестування. Відповідно до результатів тестування здійснюється цілеспрямована корекція навчального процесу із врахуванням можливостей кожного студента при складанні завдань для самостійної та індивідуальної роботи. Поточне тестування проводиться на аудиторних заняттях з метою коригування навчальної діяльності студентів, стимулювання цікавості до навчання, формування почуття відповідальності. Тести тематичного контролю передбачають перевірку, оцінку і корекцію засвоєння знань. Вони проводяться після вивчення тієї чи іншої теми або змістового модуля. Підсумковий тестовий контроль проводиться наприкінці кожного модуля з метою об'єктивної оцінки успішності студентів за поточний період.

Проблема об'єктивної оцінки знань студентів має важливе і багатопланове значення. Достеменно і якісна інформація про кінцевий результат педагогічної діяльності потрібна також викладачам для самооцінки рівня викладання матеріалу і можливої корекції своєї навчальної і методичної діяльності.

Тестовий контроль як засіб оптимізації навчального процесу набув у вищих навчальних закладах значного розповсюдження. Нині доцільність використання тестів визнана у різних галузях науки і вже не є предметом дискусії. Тест являє собою стандартизований метод визначення рівня підготовленості студента. Під час тестування всі учасники отримують однакові завдання, всі перебувають в однакових умовах і оцінюються за однаковими критеріями оцінювання відповідей. Такий підхід до організації контролю знань дозволить встановити відношення порядку між учасниками відповідно до їх освітнього рівня, об'єктивно визначити рейтинг кожного студента [4].

При розробці тестів використовуються різні підходи. При складанні тестів доцільно чергувати завдання з різними формами подачі даних, що дозволить знизити ймовірність перевтоми, яка зумовлюється одноманітністю представлення інформації.

Ефективним засобом індивідуалізації та диференціації процесу навчання виступає систематичний і об'єктивний контроль знань на основі аналізу результатів тестування, відповідно зрос-

тає мотивація студентів до самостійного навчання. За допомогою тестування студенти мають можливість перевірити результати самостійної роботи в позааудиторний час.

Переваги тестового контролю: поліпшення якості освіти, індивідуального рівня навчальних досягнень студентів, наявність об'єктивної інформації про результати успішності студентів, здійснення зворотного зв'язку з кожним студентом, великий вибір форм і засобів контролю. За тестуванням визначають компетенції, які сформовані у студента вищого медичного закладу. Загалом, показники тестів орієнтовані на визначення рівня засвоєння основних понять, тематичних розділів навчальної програми, умінь і навичок, а не на виявлення у студента окремої сукупності формально засвоєних знань. Проте, слід пам'ятати, що тестовий контроль повинен зумовлюватися передусім особливостями навчального предмету і особливостями самих студентів.

Поряд з позитивними варто відзначити і негативні особливості тестового контролю. В процесі вирішення тестового завдання завжди існує ймовірність випадкового вибору правильної відповіді. Тестовий контроль збіднює міжособистісне спілкування, не дає можливості простежити логіку міркувань студента, сприяє стандартизації мислення без урахування розвитку особистості.

Завдячуючи розвитку комп'ютерних технологій, які проникають у всі види діяльності людини, можна стверджувати про настання нової, комп'ютерної ери. Комп'ютерне тестування дозволяє швидко отримати результати випробування, звільняє викладача від трудомісткої роботи з обробки результатів тестування, створює позитивну мотивацію у студентів. Водночас тестування не заперечує інші традиційні форми контролю знань, які включають безпосереднє спілкування викладача зі студентами.

Висновок. Використання тестового контролю знань дозволяє формувати ефективні моделі оцінювання студентів з максимальним врахуванням сучасних підходів і завдань вивчення медичних дисциплін. Тестовий контроль може використовуватись для актуалізації знань студентів, встановлення рівнів успішності академічних груп та окремих студентів, аналізу різних форм і методів навчання, підсумкового оцінювання.

Список використаної літератури

1. Кордон Ю.В. Тестовий контроль як один із методів перевірки знань, умінь студентів у вищих медичних навчальних закладах / Ю.В.Кордон, Г.С.Керницька // Суч. інф. технол. та інн. методики навч. в підготовці фахівців: методол., теорія, досвід, пробл.: зб. наук. праць. – Київ-Вінниця, 2012. – Вип. 30. – С. 255-259. 2. Малахін А. Тестовий контроль і підвищення якості освіти у вищій педагогічній

школі / А.Малахін // Рідна школа. – 2006. – Червень. – С. 9-11. 3. Щевелева Г.М. Диагностическое тестирование предметных знаний первокурсников / Г.М.Щевелева // Педагогика. – 2001. – № 7. – С. 53-58. 4. Берещук М.Я. Тестовий контроль і рейтинг в освіті: навч. пос. / Берещук М.Я., Бархаєв Ю.П., Стадник Г.В. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 106 с.

**ТЕСТОВЫЙ КОНТРОЛЬ КАК МЕТОД
ОЦЕНКИ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ У ВЫСШИХ
МЕДИЦИНСКИХ УЧЕБНЫХ
ЗАВЕДЕНИЯХ**

Резюме. Стаття посвящена значенню тестового контролю знань студентів у вищих медических навчальних закладах. Приведені основні переваги та недоліки тестування студентів.

Ключевые слова: тести, контроль знань.

**TEST CONTROL AS ONE OF THE
METHODS FOR EVALUATING
STUDENTS KNOWLEDGE AT HIGHER
MEDICAL EDUCATIONAL ESTABLISH-
MENTS**

Abstract. The paper deals with the importance of the test control of students' knowledge at higher medical educational establishments. The principal advantages and disadvantages of testing students are presented.

Key words: tests, control of knowledge.

National Medical University (Ivano-Frankivs'k)

Надійшла 16.01.2013 р.